

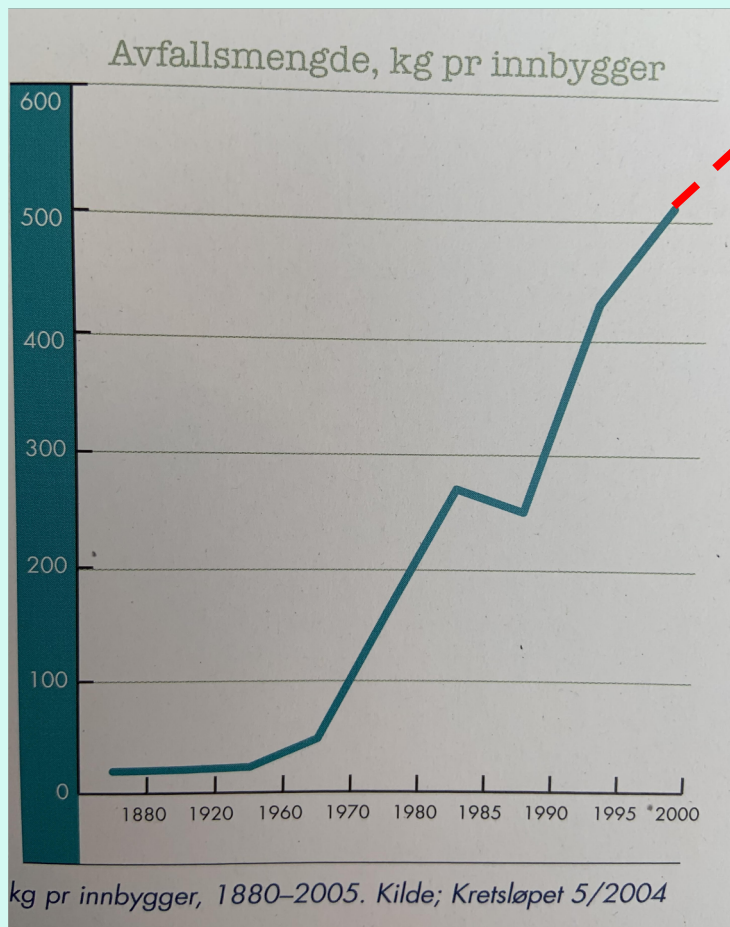
Endringer i rammebetingelsene som motor for utvikling for avfallsbransjen

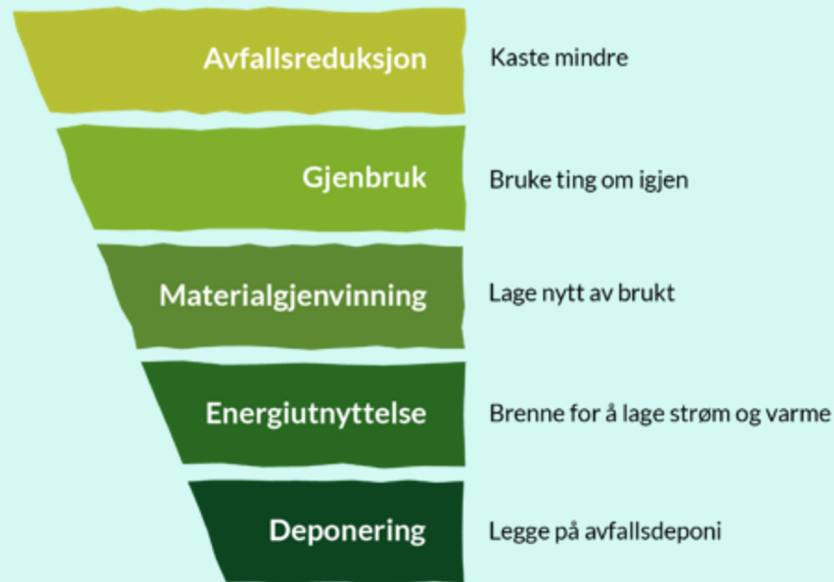
Norsk Vanns Årskonferanse 2021

Utviklingen - forenklet versjon

- 70-tallet - “avfall skal gjerast om til inkje”
- 80-tallet - “easy, peasy”
- 90-tallet - “Nessekongenes rike”
- 00-tallet - Konsolidering og “business as usual”
- 10-tallet - Det begynner å klø igjen
- 20-tallet - Hei hvor det går!

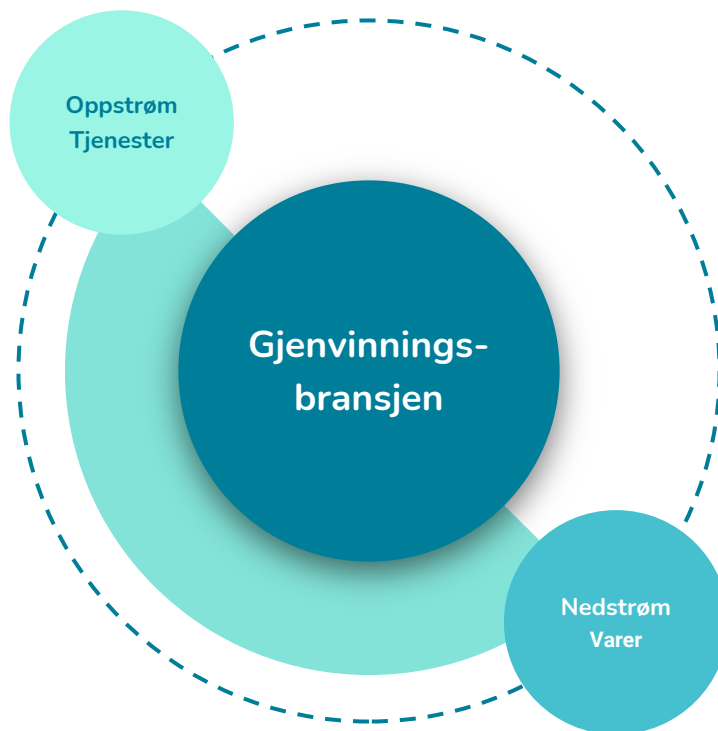
Hvilke rammebetingelser har vært viktige?

- Lovverket
- Nasjonale målsettinger
- Markedet
- Bærekraftsmålene
- Sirkulær økonomi
- Taksonomien

Lovverket - noen milepæler

1. 90-tallet: Innføring av ulike produsentansvarsordninger (emballasje, dekk, elektrisk/elektronisk avfall, biler, batterier, PCB-ruter)
 - a. Formål: Økt materialgjenvinning og forsvarlig håndtering
2. 1999 - Sluttbehandlingsavgift på deponering og avfallsforbrenning
 - a. Formål: Økt materialgjenvinning gjennom å gjøre sluttbehandling dyrere
3. 2004 - forbruksavfall og produksjonsavfall ble til husholdningsavfall og næringsavfall
 - a. Formål: Tydeligere grensegang, næringslivet ansvar for eget avfall, reduserte plikter for kommunen
4. 2008 - Rammedirektivet for avfall (EU) med avfallshierarkiet som grunnleggende prinsipp
5. 2009 - Forbud mot deponering av organisk avfall (deponiforbudet)
 - a. Formål: Reduserte klimagassutslipp fra deponier
6. 2018 - Revidering av rammedirektivet for avfall (EU)

Markedet

- Deponiforbudet tvang frem mer sortering
- Produsentansvarsordningene tvang fram mer sortering
- Avgiftene gjorde materialgjenvinning (noe) mer lønnsomt i starten, men etterhvert virket markedet (bedre) og avgiftene ble fjernet
- Nasjonale målsettinger og avfallshierarkiet ble viktige drivere uten å være lovkrav
 - sortering og gjenvinning etterhvert en selvfølge både hjemme og i næringslivet

Bærekraftsmålene

Den sirkulære økonomien

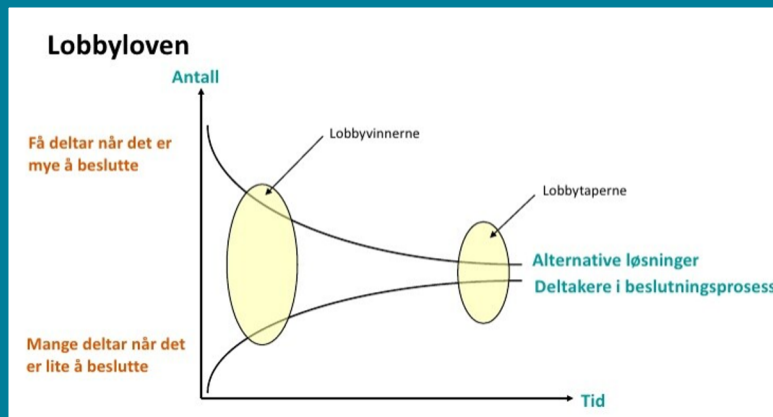
Fra “tvangstrøye” og økte
kostnader til understøtte av
nye forretningsmuligheter
og mer bærekraftige
løsninger

Følg med i blindsonen!

Lobbyloven

- stjælt fra GK

Mitt verdensbilde

- All ineffektivitet blir til slutt avslørt
- Du må opp i kritisk masse
- Markedet jobber for oss
- Følelser er undervurdert
- De klokeste hodene krever utfordringer og handlingsrom
- Ta diskusjonen selv eller bli diskutert

Deres verdensbilde

- Benchmarking og gode data
- Større enheter på tvers av kommunegrensene, kompetanse
- Enhetlig myndighetsutøvelse (11 departementer), forutsigbarhet og ambisjonsnivå
- Sirk øk/SDG
- Eksportnæring
- Fosfor, slutte å bryte myr, utvinne metaller
- Innovasjon og utvikling (innenfor selvkost) “universitetsanlegg”
- Det må bli billigere! Skala! Enhetsprisen må ned

Hvor er det vi vill?

Felles skjebne,
felles trøst!

Men mer morsomt:

Felles skjebne
- felles løsning!

Ting vi også kunne snakket om:

- Resirkulerte råvarer i infrastruktur i VA-bransjen
- Massehåndtering (omfyllingsmasser)
- Biogass og biokull
- Utfasing av torv
- Gjenvinning av fosfor
- Farlig avfall i avløp/kjemikalier
- Digitalisering, data og benchmarking
- Klyngesamarbeid

En utenforståendes innspill - i aller beste mening!

- Har dere egentlig kontroll på klimarisikoen?
- Er vann en uendelig ressurs i Norge?
- Kast dere over ineffektivitet før noen andre gjør det!
- For små enheter? Hva skaper attraktive arbeidsplasser?
- Er det fremtida å spre og slippe ut tungmetaller?
- Og næringsstoffene, skal de bare renne ut i havet?
- Kanskje prøve å tjene litt penger også?
- Kanskje litt mindre grafer og milligram og litt mer følelser og historier

**Great things
never came
from comfort
zones.**

The only
way is up